

Előterben ismét a táplálkozás

"A 6-10 éves gyermekek táplálkozás-egészségügyi prevenció programja" című pályázat keretén belül tartott rendezvényt a Tessedik Sámuel Főiskola Pedagógiai Főiskolai Kar Gyakorló Általános Iskolájának vezetősége november 5-én. Az esemény helyszínül a TSF PFK Gyakorló Iskolájának tornaterme, illetve a kar épülete szolgált, ahol játékos vetélkedőt rendeztek táplálkozási ismeretek témakörből az intézmény alsó tagozatos tanulóinak.

A vetélkedőt dr. Domokos Andrea és Szorád Ildiko diatetikusok vezették, akik a gyerekeket az aktív részvételért és a helyes választásokért ajándékokkal jutalmazták. A feladatok egyike volt az, hogy helytelen táplálkozási szokásokat kellett kijavítani úgy, hogy az egészségtelen élelmiszereket helyett egészséges táplálékokból kellett összeállítaniuk helyes étrendet. Beszéltek továbbá a gyümölcsök és zöldségek hasznosságáról, illetve arról, hogy mi-ből mennyit célszerű fogyasztani. Előkerültek különféle zöldségek, melyek fogyasztása főleg ősszel és télen nagyon fontos, hisz akkor a szervezetnek még nagyobb szüksége van a vitaminok pótlására. Azt pedig, hogy mi-ből mit lehet készíteni és hogy mit tartalmaz, már a gyerekek feladata volt elmondani. A vetélkedő után már inkább a felnőttekhez szólván tartották meg előadásait az előadók. Szóba került a gyermekközvetítés higiénés állapota, értékelték a 6-10 éves gyermekek táplálkozás-egészségügyi programját, illetve a mérések tükrében vizsgálták az adott korszopot

testösszetételét. Az esemény azon túl, hogy a prevenció program jelenlegi helyzetéről adott képet, a témával foglalkozó szakemberek tájékozódására is szolgált. Lehetőség nyílt arra, hogy a résztvevők megbeszéljék egymással a felmerülő problémákat, ami nagy segítséget nyújt abban, hogy további munkájukba beépítve az elhangzottakat, még hatékonyabban oldják meg a rájuk váró feladatokat.

J. K.

**Tanuljon tovább!!!
Szerezzen szakképesítést
a KISOSZ-nál!**

A KISOSZ Békés Megyei Szervezete (OKÉV:06-0173-02; FAT: AL-0181) az alábbi államilag elismert OKJ-s szakképesítést nyújtó tanfolyamokat indítja **Szarvason, 2003. november 24-én**
A Székely Mihály Szakközépiskolában
Szarvas, Kossuth u. 5-7.

Számítógép kezelő (-használó)
(OKJ szám:33-4641-01)

Résztvételi feltételek: Alapfokú iskolai végzettség, 16. év betöltése, tesztlap sikeres kitöltése
Időtartam: 3,5 hónap • Irányár: 98.000 Ft

Résztletfizetés lehetősége!!!

Munkanélküliek érdeklődhetnek a Munkaügyi Központ helyi Kirendeltségén!
Oktatás heti 2 alkalommal!

A betölthető munkakörök, foglalkozások: Számítógép kezelő (-használó), számítástechnikai adminisztratív és egyéb foglalkozások.

Bővebb felvilágosítás és jelentkezés:
KISOSZ Békés Megyei Szervezete
Békéscsaba, Dr. Becsey O. u. 4/1.
Tel.: (66) 325-997, 327-193, (66) 451-741, (30) 9354-371
E-mail: bmkisosz@bekes.hungary.net

MIKOSZOFT Bt.
Szarvas, Széchenyi u. 5.
Reggel 7.30-9.30-ig
Délután 15-17 óráig.
Tel.: 06/20/966-8889, 06/66/312-117

Helyi RTV-műsor

95.2
5540 Szarvas, Szabadság u. 30. Tel/Fax: 66/214-186, e-mail: radio1cervinus@radio1bekes-megye.hu. A Rádió1 95.2 műsorából: Naponta: 06.00 - 10.00-ig reggeli információs műsor. Kivánságműsor: Hétfőtől - vasárnapig: 12 - 14, Hétfőtől - csütörtökig: 18 - 22, Pénteken: 18 - 20 óráig. A kivánságműsor elérhetőségei: Tel: 66/520-620, Sms: 30/349-3100, e-mail: radio1csaba@radio1.hu

Műsoridő: hétköznap 18-22 óra, ismétlés másnap 7 órától. Állandó műsoraink: Nap mint nap: közéleti magazin, hétfőtől csütörtökig: Békésszentandrás híradó; csütörtökön 19 órától: Egészségügyi magazin: kéthetente kedden 19 órától; Középkedés: sportmagazin, kéthetente kedden. Telefonszám: 20/223-8843; SMS szám: 30/3030-266; E-mail: korostv@pcshop.hu

Videókrónika

November 22-én, szombaton 18 órától (ismétlés november 23-án 18 órától) - Születésnap: Bál: 10 éves a Tehetség és Siker Alapítvány

Szarvasi Kábeltelevízió

November 20-án, csütörtökön 14 órától Szarvas Város Önkormányzata Képviselő Testületének közmeghallgatása és testületi ülése - élő közvetítés. November 21-én, pénteken 18 órától (ismétlés november 22-én 10 órától és november 23-án 22 órától) Európa Falu, a magyar vidék magazinja 7-8-9. rész.

Tallózás régi szarvasi újságokban

A régi szarvasi sajtó szinte kimeríthetetlen tárháza a település történetéről szóló cikkeknek. A régi, jó tollú, tehetséges szerkesztők (pl. Benczúr Sándor, dr. Salacz Elemér, Orosz Iván stb.) gyakran irodalmi színvonalú írásain, tudósításain túl olykor jelentős értéket képviselnek a „külsősök” munkái is.

Ezúttal a Szarvasi Közlöny 1935 évi október 27-i és december 8-i számaiban olvasható lírai visszaemlékezésekből teszünk közzé részleteket, melyek „egy öreg szarvasi” aláírással jelentek meg. Az idős, Szarvasról elszármazott, ifjúságának emlékeit kereső polgár nosztalgikus írásai élvezetes olvasmányok, de helytörténeti szempontból értékesek is, mert igen sok másutt (pl. a levéltárakban) fel nem lelhető adatot tartalmaznak.

Olvasunk bele az ismeretlenség homályába burkoló emlékező írásába. A közel hét évtizedes visszaemlékezés elénk varázsolja a régi, letűnt szarvasi világot egy szeletét, és talán a mai olvasónak is örömet szerez.

A Bárány és az Aréna

Ahová szívem mindig oly szeretettel visszavágyok, hosszú évek után újra felkerestem ezt a nekem oly kedves várost - Szarvas, ahol boldog gyermekkoromat, gondatlan diákéveimet, majd pályafutásom első éveit töltöttem. Felkerestem a régi, kedves emlékeket idéző helyeket, ahová mindenkor visszavonok gyermekkoromra, ifjúságomra való emlékezés.

Kerestem régi kortársaimat, akiknek egy része, sajnos elköltözött Szarvasról, mert élethivatása máshová vitte; a másik, nagyobbik rész a „Halásztelek”¹ férfiváros akácfaí alatt alszva örök álmát, s gondol vissza a boldog időkbe.

Pályám a községhezán kezdődött, azt kerestem fel minden vágyammal elsősorban. Kerestem a régiéket. Senki-senki közülük, akikkel a „futást” megkezdtem.

A Városházán tett látogatásom után kerestem a régi Bárányt,² amelynek táncteremben Dobos Adolf tánc- és illemtanár tanított bennünket a tánc művészetére. A polgári leányiskola növendékei és a gimnázium fiatalja is hetes tanfolyamon vettek részt, amelynek befejezése a mindig emlékeztet, és évről-évre türelmetlenül várt „táncpróba bál” volt. Gondolataimat benépesíti a sok boldog, kedves emlék, a sok tervezgetés - amelyből bizony nagyon kevés vált valóra.

A Bárány atalkívta, ma postahivatalt, he sem járhatom tehát régi termet, így csak megilletődve állok falai előtt, végig élem a gondolatlan, sok-sok boldog, kedves órát és önkentelenül dúdolom: „Szép ifjú kor, jöjj vissza egy szóra!”

Hol vannak azok a kedves gyermekarcok, akikkel boldog önéletrajzzal tervezgettünk? Talán nagymamák és féltő gondossággal kísérgetik valahol unokáikat a tánciskolába. Szarvason pedig Dobos bátyánkat a régi értelemben senki sem helyettesítheti.

Eppen úgy hiányzik a Bárány mellett a „Peppi” bandája. Az országos híru zenekar, amely nyáron az ország valamelyik nagyobb fürdőhelyén muzsikált. Mikor itthon volt, de sok melabús hallgatóval altatgatta a mi ébredő szívéinket is, és sok kis leányunk zavarta meg álmát a „Csak egy kislány van a világon...” dallamával, amit hej, de szépen tudt húzni!

Mind, - mindez a múlté, vissza nem jö! Bizonyára sokan emlékeznek még arra, hogy a Bárány udvarának a Poniczy György és a Valent Pál-féle ház felőli oldalán a 70-es évek végén emelte Jánosvasky építész a nyári Arénát, amely azonban nem soká állott fenn, mert egy nagyon havas télen gyengébb tetőszerkezete nem bírta el a hőterhet, s beszakadt.³

Augusztus végén jött rendszeres a szintársulat és 6-8 hétig játszott Szarvason, majdnem mindig zsúfolt ház előtt, mert az akkori idők legjobb vidéki társulatai jöttek ide. Krecsányi Ignác szintársulata, amelyben oly művészek játszottak, akik hamarosan a budapesti színházakhoz, főleg a Nemzeti Színházhoz kerültek. Közülük hirtelen eszembe jut Vadnay Vilma, Somlóné Cserváry Ilona, Krecsányi Sarolta, Latabár Kálmán, Német Józsa stb.

Sok-sok rokonszenv tüntetés tantija volt az Aréna, hisz az akkori aranyifjúságnak is megvoltak a kiválasztottai, és így hamarosan pártokra szakadozott a színházba járó közönség. Ki emlékszik még vissza a Vadnay és Cserváry estékre?

A Sipos kir. közjegyző fia (Soma és Sándor), Krecsárik Pali (a későbbi szekszárdi kir. főjegyző) vezérletével mi, akkori diágyerekek, Vadnay pártiak voltunk, míg Cserváry mellett (nem antiszemizmussal amit írok) a zsidóság foglalt állást. Megtörtént, hogy amikor Cserváry Ilona énekelte a főszerepet és Vadnay Vilmának kisebb szerep jutott, a Sipos fiúk egy csomó diágyeget vásároltak össze és szétosztották a diákok között azzal, hogy akkor kell eljenni és tapsolni, amikor ők erre jelt adnak. A darabban Cserváry gyönyörűen énekel, de a leg-szebb jelenete közben intett Sipos Soma, s mi visítva éljenztünk, tapsoltunk, amikor pedig gyönyörködünk kellett volna. Gondolható, hogy mily szép jelenet lett ebből.

Ennek a régi Arénának volt egy nagy hibája, nekünk, kevésbé diágyerekek számára azonban nagy előnye, hogy a színpadon mennyezet közepén nagy négyzetű szelelő lyukat alakítottak ki. Mi hamar észrevettük ezt az ablakot, és a Bárány kőfalán át a színpad padlására másztunk, és körülhasaltuk a szellőző lyukat, és így felülről néztük végig az előadásokat. Ment is ez egy darabig, míg egyszer a betlehemi⁴ timár dinasztából származó Marsal Sándor - aki ekkor másod, vagy harmadosztályos diák volt - magával nem hozott egy Türoszentmártonból idevándorolt timárlegényt, aki eddig még soha nem volt színházban. Gyönyörködött is az előadásban; valami népszínművet adtak, - talán a Violát - az alföldi haramiát, akit üldöztek a perzekütörök és egy fára menekült előlük. A fá be volt állítva a színpadra, s a menekült ott meghúzódott. Jöttek az üldözők és a komisszárius meglátja a haramiát a fán, felkiált hozzá: „Gyere le, mert ha nem, én megyek utánad!” A szegény timárlegény azt hitte, hogy neki kiabálnak, megijedt és elordította magát: „Ide ne gyere, mert ledoblak!” - Menekültünk is ész nélkül. Másnap be volt deszkázva a lyuk, és jobban őrizték a színpadi feljárat, így elestünk a potya elől. Marsal Sándor ott messze Amerikában visszaemlékszik-e vajon e gyermekkori csínyre?

Sokáig áldogálhattam könnybe lábadt szemekkel, elmerengve a múlton ott a régi Bárány sarkán, mikor megszóltott egy férfi: talán keresek valakit? Fájó szívvel válaszoltam: „Kerestem az eltűnt, boldog ifjúságomat és itt búcsúzom is tőle.”

Szerkesztette és a szöveget gondozta

Dr. Molltorisz Pál

¹ Az Ötemetó korábban használatos neve.

² A volt Bárány vendéglő Szabadság utcai, a Posta mellett lévő épületében jelenleg a szakrendelő intézet van elhelyezve.

³ Az 1878-ban fából épült „Aréna” 1888. január 12-én délután negyed kettőkor nagy recesség-poppagással összemolt az épületet borító vastag hóteret súlya alatt. Az állítólag, a padlót, a páholyok és a karzat teljesen használhatatlanná vált. A konzorcium részvényeseinek anyagi hozzájárulásával Popják György szarvasi építő mester állította helyre eredeti állapotában, azzal a különbséggel, hogy a mennyezetet a korábbi elterőlen boltozatszerűen alakította ki. Az épület 1888. július 15-én átadásra került, s „Thalia népe” már ősszel játszhatott a színházban.

⁴ Szarvasnak a Zalka M. utca körüli része

Kerekerdőn járva

A liget madarai biztosan nem tartották meglepőnek a motozást a földön. A szöszmötölő alak a színharmóniát sem bontotta meg. Különösségét csak az emberi gondolkodásmód sablonjaitól való eltérés okozta. Kerékpárja egy padnak támasztva, ő meg térden csúszik az avarban. Mellette egy narancssárga vödör. Mit csinál?

- Megmondom én. Makkot szedek.

És nem kell unszolni, válaszol a többi kérdésre is. Nem ő akar csemétéket nevelni, hanem az erdőgazdaság, még Dunántúlra is visznek belőle. Egyébként harminc éve gyűjt ősszel makkot, már ha van. Ez az év nem hozott túl jó termést az aszály miatt.

Közben egyik kezével söpri maga előtt az elszáradt leveleket, a másikkal pedig - ahogy az öreg ujjak fürgesége engedi - kapkodja a hosszúkás, fénylő terméseket. Néha egyet-egyet távolabbra dob. Csak az a jó, amelyek él.

- Nem fázik meg a térde?

- Minden munka után van valami baj. Most éppen jó idő van, de a föld az nem meleg.

- Mennyiért veszik?

- Megvan a napszám. Kilójáért 150 forintot fizetnek.

Hogy aztán egy nap mennyit lehet gyűjteni, arra már csak támpontokat ad. Például, hogy abban vödörben, ha púposra szedi, öt kiló lesz. És, hogy ő lassabban halad, mert rossz a szemé.

- Jövedelemkiegészítésnek biztos jó. Mennyi a nyugdíja?

- Harmincöt ezer forint - mondja fákön, és nincs benne semmi indulat akkor sem mikor folytatja. - Sok ember szedhet-

